וכי מה בין זה למגופת חבית. פי' בקונטרס דתניא לקמן בפרק חבית (דף קמו. ושם) רשב"ג אומר מתיזה בסייף ומניחה לפני האורחין ואין נראה לר"י דא"כ מאי משני זה מיכור וזה לא מיכור התם נמי מיכור הוא דרשב"ג שרי להתיז אפילו גוף החבית עם המגופה כדמוכח התם דבעו מיניה מרב ששת מהו למיכרו חביתא בכורטיא כי אמר להו לפתחא קא מכוין ואסור ופריך מהא דשרי רשב"ג להתיז ראשה בסייף ומשני התם ודאי לעין יפה קא מכוין אבל הכא מי לעין יפה קא מכוין ליפתחיה מיפתח והא דאסר למיכרז חביתא היינו בגוף החבית דחביתא חבית גופא משמע ועוד דמגופה שרי דתנן במתני' אין נוקבין מגופה של חבית דברי רבי יהודה וחכמים מתירין משמע דשרי רשב"ג אפי' בגוף החבית דלעין יפה קא מיכוין והכי הוה ליה לשנויי בשמעתין הכא לפתחא מכוין התם לעין יפה מכוין ופיר"ת וכי מה בין זה לנקיבת מגופה חבית דתנן בפ' חבית (גם זה שם) אין נוקבין מגופה חבית דברי ר' יהודה וחכמים מתירין ופי"ת [והתם] לכ"ע לא מייתי מעמא כדאמר התם בגמ' דבר תורה כל פתח שאינו עשוי להכנים ולהוציא אינו פתח אבל הכא פתח בית הלומר עשוי הוא להכנים ולהוציא ואם כן מאי קשיא ליה ויש לומר דהכי פריך כיון דמחיינת חטאת בפותח בית הלומר משום דעשוי להכנים ולהוציא א"כ נמי גבי מגופה אם עשוי להכנים ולהוציא היה מייב חטאת אבל אלא להוציא היה לאסור מדרבנן ומשני זה מיכור וזה לא אינו מיכור שהמגופה אינה מן החבית ואפילו אם היה עשוי נקב שבמגופה להכנים ולהוציא לא היה מייב חטאת לכך שרי רבנן:

חיבור עד שיתחיל להתיר. אמי מיכור היינו לטומאה ולא להזאה כדתנן במסכת פרה (פי"ב מ"ט) וא"ת ואמאי לא מייתי מתני' דמסכת פרה וי"ל משום דלא קתני בה עד שיתחיל להתיר ולא הוה מצי לאוכוחי מינה דשלא בשעת מלאכה נמי מיכור: **אמר** רב יהודה אמר רב רבי מאיר היא. אההיא דשלג של כוכסים קאי וכן פירש בקונטרס דבההוא דמקל שמא אפי' רבי שמעון מודה דכיון שצריך הקרדום למקל הוי מיכור: **עבדו** רבנן היבראה בו'. וגבי שלג של כוכסין איכא נמי היכרא מה שאינו מיכור להזאה והכא גבי כירה לא שייך הך היכרא דלית ביה הזאה: **א"** חיבור הוא אפ"ה להזאה נמי בו'. קשה לר"י דבשלג של כוכסין נמי מקשה לן הכי אי מיכור הוא אפילו להזאה נמי אי לאו מיכור הוא לטומאה נמי לא ורבא נמי דקאמר דבר תורה בשעת מלאכה מיכור בין לטומאה בין להזאה אמאי לא קאמר דבין בשעת מלאכה בין שלא בשעת מלאכה גזרו בה רבנן טומאה כי היא דשלג של כוכסין ותיבת ר"י דשלג של כוכסין ודאי לא הוי מיכור אלא מדרבנן אפילו בשעת מלאכה שאינם צריכים זה לזה ולהכי מדמה לה לבית הפך ולבית התבלין שכל אחד הוא משמש בפני עצמו ולהכי אינו מיכור להזאה כיון דמלאורייתא אינו מיכור אבל מספורת של פרקים פשיטא ליה דבשעת מלאכה הוי מיכור דבר תורה כיון שמשמשין שניהם ג' *וצריכים זה לזה בשעת מלאכה מה שאין כן בשלג של כוכסים שאין משמש בגד זה לצרך לזה כלל והא דפריך אי לאו מיכור הוא אפילו לטומאה נמי לא לאו דוקא ועיקר קושיתו הוא דאמאי אינו מיכור להזאה ורשב"א מפרש דגבי שלג של כוכסין אתי ליה שפיר אע"ג דאינו מיכור מן התורה גזרו רבנן שיהא מיכור לטומאה כיון שכל בגד טמא בפני עצמו מן התורה אבל גבי מספורת פריך שפיר אי לאו מיכור הוא מדאורייתא אם כן אמאי גזרו חכמים טומאה כלל דהא כל פרק בפני עצמו טהור מדאורייתא לרבנן דתנן במס' כלים בפי"ג (מ"ח) מספורת שנחלקה לשנים רבי יהודה מטמא וחכמים מטהרים אף על גב דאיכא למימר דהתם מיירי כשאינם של פרקים ולפי זה הא דאמר השחור והזוג של מספריים אף על פי שנחלקו טמאים אתי כרבי יהודה ודוחק והא דאמר דגזרו על הזאה שבשעת מלאכה משום הזאה אף על גב דשלג בשעת מלאכה טהור גמור הוא ואין צריך הזאה כלל מ"מ כשחוזרים ועושים בו מלאכה חוזר לטומאתו ישנה והחמירו חכמים בטומאה ישנה שלא תועיל לו הזאה שלא בשעת מלאכה כיון שאינו מיכור דבר תורה וגזרו על הזאה שבשעת מלאכה אטו הזאה שלא בשעת מלאכה. רשב"א: **דבר** תורה בשעת מלאכה חיבור. תימה מאי שנא ממוכני דאמר (לעיל דף מד:) בזמן שהיא נשמטת דאינו מיכור וצריך לחלק: ועל

מה בין זו למגופת חבית א"ל רבא זה חיבור וזה אינו חיבור רמי ליה ר' ירמיה לרבי זירא [1]תנן [2]שלל של כובסין ושלשלת של מפתחו' והבגד שהוא תפור בכלאים חיבור לטומאה עד שיתחיל להתיר אלמא שלא בשעת מלאכה נמי חיבור ורמינהו [3]מקל [4]שעשה (ה) יד לקורדום חיבור לטומאה בשעת מלאכה בשעת מלאכה אין שלא בשעת מלאכה לא א"ל התם שלא בשעת מלאכה אדם עשוי לזורקו לבין העצים הכא שלא בשעת מלאכה נמי ניחא ליה דאי מיטנפו הדר מחוור להו בסורא מתנו לה להא שמעתא משמיה דרב חסדא בפומבדיתא מתנו משמי' דרב בהנא ואמרי לה משמיה דרבא מאן תנא הא מלתא דאמור רבנן כל המחובר לו הרי הוא כמותו א"ר יהודה אמר רב ר"מ היא דתנן [5]בית הפך ובית התבלין ובית הגר שבכירה מטמאין במגע ואין מטמאין באויר דברי ר' מאיר ור"ש מטהר בשלמא לר"ש קסבר לאו בכירה דמו אלא לר' מאיר אי בכירה דמו אפילו באויר נמי ליטמו אי לאו בכירה דמו אפילו במגע נמי לא ליטמו לעולם לאו בכירה דמו ורבנן הוא דגזרו בהו אי גזרו בהו אפילו באויר נמי ליטמו [6]עבדו בהו רבנן היכרא כי היכי דלא אתי למשרף עליה תרומה וקדשים [7]תנו רבנן [8]מספורת של פרקים ואיזמל של רהיטני חיבור לטומאה ואין חיבור להזאה מה נפשך אי חיבור הוא אפילו להזאה נמי אי לאו חיבור הוא אפילו לטומאה נמי לא אמר רבא דבר תורה בשעת מלאכה חיבור בין לטומאה בין להזאה ושלא בשעת מלאכה אינו חיבור לא לטומאה ולא להזאה וגזרו

מה כין זו למגופת חכית. דתניא בפרק חבית שנשברה (לקמן דף קמו.) מביא אדם חבית ומתיז את ראשה בסייף ומניחה לפני האורחים: מגופה אינה מן החבית עצמו ואע"פ שדבוקה בו אינו משוי מיכור שהרי ליטול עומדת אבל הבגד כשנתרע כולו מכור: **שלג של כובסים.** דרכם לשלול הבגדים זה עם זה קטנים עם הגדולים כדי שלא יאבדו: **ובגד שהפרו כבלאים.** והן שתי מתיכות של בגד אמר שתפרו בחוט של פשתן דולאי סופו ליקרע ולהפרד זה מזה משום איסור כלאים וכן שלג של כובסין סופן להפרד אפ"ה מיכור לטומאה ואם נטמא זה נטמא זה: **עד שיתחיל להתיר.** דמעשה מוציא מיד מעשה וכיון שהתחיל להתיר גלי על ידי מעשה דלאו חד בגד הוא: **שלא בשעת מלאכה.** כגון שלג של כובסין שלא הוצרך לשולגו אלא משום שעת כיבוס ואפילו הכי הוה חשיב ליה מיכור אחר כיבוס: **מקל.** של עצים בעלמא: **שעשאו יד לקורדום.** שלא קבעו לתוכו: **חיבור בשעת מלאכה.** ואע"פ דבאגפי נפשיה פשוטי כלי עץ לא מקבלי טומאה הכא בית יד הוא ומתרכו ידות לכל תורת כלי אי האוכל כפי העור והרוטב (מולין קיח.): **לזורקו.** למקל ומצניע הקורדום לבדו: **ניחא להו.** שיהו שלולין: **דאי מיענפי הדר מחוור להו.** ע"י השלג הזה: **להא שמעתין.** דלקמיה מאן תנא להא כו': **כל המחובר לו.** כגון שלג של כובסין דאמרן לעיל מיכור ונטמא אף זה שלא נגעה בו הטומאה. ואי לאו דמיכור הוא הוי טהור ואע"ג דנגע בהאי דאין כלי מקבל טומאה אלא מאב הטומאה: **בית הפך ובית התבלין ובית הגר שבכירה.** כירה זו מיטלטלת היא וממוכרין לה כלי חרס קטנים. בית הפך שמוסיפין בתוכו שמן להפסיר: **מטמאין במגע.** אם נפלה טומאה באוירן או לאויר הכירה ונגעה הטומאה לשולי הכירה נטמאו גם אלו או נגעה טומאה לשוליהם של אלו נטמאת הכירה: **ואין מטמאין.** בטומאת הכירה כלומר בטומאת האויר אם נפל שרץ באויר הכירה ולא נגעה הטומאה בדופנה היא טמאה דכלי חרס מטמא באויר והן טהורין שאינן מיכור לה אלא לענין מגע כדמפרש טעמא לקמיה: **ור' שמעון מטהר.** במגע את מי שלא נגעה בו הטומאה דכל חד כלי באגפי נפשיה הוא. אלמא לרבי מאיר מיכור ופליגי עליה: **אפי' באויר ליטמו.** מחמת כירה אם בטומאת כירה מאוירה בלא נגיעה: **דגזרו בהו.** דליהוו מיכור מדרבנן: **עבוד בהו רבנן היכרא.** דלא עבדו להו ככירה ממש ליטמא באויר כי היכי דליעבו שם מיכור מדבריהם ולא לשריף על טומאתן תרומה וקדשים: **איזמל של רהיטני.** פלייני"ת שממחקים בה את התריסין ומומנין הכרזל לתוך דפוס של עץ הממוקן לו ולאחר מלאכתו מוטלו הימנו: **חיבור לטומאה.** טמא זה: **ואין חיבור להזאה.** וצריך להזות על שניהם: וגזרו

עין משפט נר מצוה

ז א מי' פי"ב מהלכות פרה הלכה ו:
ח ב מי' פי"ב מהלכות כלים הלכה יג:
ט ג מי' פי"ז מהלכות כלים הלכה ה:
י ד מי' פי"ב מהלכות פרה הלכה ד:

מוסף רש"י

מספורת של פרקים. שפני פרמים שלה מתפרדים (לקמן נח.), ואיזמל של רהיטני. פליגה של אומנים הרחמל לתוך כן שני פנים הפשיין לכך ולאחר מלאכתו נוטלו ומלגיאו (שם). ושלא בשעת מלאכה. האוכל ואין צריכין לחיות מחיבורן הוי לה כשני כלים ואין חיבור ואע"פ שחבורן, דע"כ שלא בשעת מלאכה דומיא דשעת מלאכה קאמר, ובשעת מלאכה מחובריין הן, ונזרו לחומרא על הטומאה לליהר חיבור ושל הזאה דלא ליהוי חיבור, ומשום הכי קתני חיבור לטומאה לעולם ואין חיבור להזאה לעולם (שם).

רב נסים גאון

אי כבירה דמו אפילו באויר נמי ליטמו. עיקר דילה משתכח בתורת כדנים וכל כלי חרש אשר יפול מהם אל תוכו, מתוכו הוא מיטמא ואינו מטמא מאחוריו כו'. יכול אף הכלים יהו מיטמאין באויר כלי חרש, תלמוד לומר (האוכל) אוכלין מיטמאין באויר כלי חרש ואין הכלים מיטמאין באויר כלי חרש. ובפרק כ' כן משכה כלים שניהו כלי חרש וכלי נחר טומאתן שוה ומטמאין באויר, ותמצא בפרק יציאות השבת (ד: סוף) והמשנה. ותתוסס. מליאה מעונן זה, ובתלמוד בפרק ראשון כן שחיטה חולין (דף לב) שני במשנה הטהור בכל הכלים טמא בכלי חרס, ובברייתא גרסינן ת"ר אויר כלי חרס טמא ונבר טהור.

מסורת הש"ס

(ה) נב' מקל שעשאו יד:

הגהות הב"ח

(ה) נב' מקל שעשאו יד:

גליון הש"ם

גמ' עבריו בחו דבגו חיבראי. לעיל דף מו ע"ב נדה דף לד ע"ב: תוס' ד"ה אי חיבור וכו' יצ"ב[ים זה לזה בשעת מלאכה. עי' כלה דף כג ע"ב תוס' ד"ה משום אלפה כלים:

לעזי רש"י

בשטו"א (במסיה"ש). הכלבה (תפירה גסה). פליינ"א. מקצוצה.

רבינו חננאל

מפני שהוא מחובר בבגד, אבל מגופת החבית שאינה מן החבית, עצמה מיהר לפתחה בשבת. רמי ליה ר' ירמיה לר"ז שלל הכובסין כו' עד הכיל שעשאו יד לקורדום כו'. פירוש הכובסין שוללין ידיעות זו עם זו כדי שיהו נוחין לכביסה ואינה חפירה אלא שלילה. מלשון (מו ע. בב) על הנותים בולן שולל לאחר שבעה, ומשני ליה ר' דיא מקל שעשאו יד לקורדום כיון שמשלים מלאכתו זורק אותו מקל לבין העצים, אבל שלל של מכבסין אע"פ ששלמה כביסתן הוצה בשלילותן שמא ישנטי יחזור ויחוברום. מאן תנא כל המחובר לו הרי הוא כמותו אמר רב ר"מ היא, ונרחה ופשוטה היא. ת"ר מספורת של פרקין, פי' שמתפרק זה מזה, וכן באיזמל של רהיטני, חיבור לטומאה ואם נטמא אחד נטמא האחר, ואינו חיבור להזאה. פרשה רבא דבר תורה בשעת מלאכה, כלומר בשעה שנזיז בהן חיבור הן לטומאה ולהזאה, שלא בשעת מלאכה אינן חיבור לא לטומאה ולא להזאה.

(ה) ועיקלין פ"ב מ"ו ע"ש). ב) (ע' הגהות בצרף שלל תנן שלל הכובסין והבגד שהוא תפור בכלאים חיבור לטומאה יכו'). ג) כלים פ"ב מ"ג. ד) כלים פ"ט מ"ב. ה) לקמן נח: ומתי נרייתות הן בהוקפתא דכלים כ"מ פ"נ). ו) ובגיליה ז. פירה"י בפי"ח מלע"ש פ"ם.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com